



ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ ΣΛΑΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ

24-25 Αυγούστου 2024 | No 413

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ - ΤΑ ΚΤΙΡΙΑ - ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ - ΤΟ ΠΡΟΣΠΛΙΚΟ

Η ένδυση και η υπόδηση στην παλιά Πάτρα

ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΑΙΘΡΙΟ ΛΟΥΣΤΡΟ ΣΤΙΣ ΠΛΑΤΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΡΑΦΤΗ ΤΗΣ ΓΕΙΤΟΝΙΑΣ ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΜΕΓΑΛΑ ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΟΣ:
ΤΑΣΣΟΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

Δεν πέρασαν δε και πολλά χρόνια από τότε που στο πάνω μέρος της πλατείας Γεωργίου συναντούσαμε, ικανό έστω και διαρκώς μειούμενο, αριθμό από υπαίθριους λουστρους, ίσα για μια πρόχειρη περιποίηση των παπούτσιών. Εποκές που η κάτσασαν στα περισσότερα πεζοδρόμια της πόλης ήταν φθοροποιός δύναμη για τα -ούτως ή άλλως ακριβά- υποδήματα. Τα οποία, δεν πεισόντουσαν με την πρώτη ευκαιρία, αλλά τουναντίον, πήγαιναν στον τσαγκάρη της γειτονιάς για την αναγκαία επιδιόρθωση. Πού να περισσέψουν λεφτά για μια ελαφρά τη καρβία αγορά νέων; Ήταν η ίδια εποχή που η αγορά ενός κοστουμιού δεν γινόταν σε κάποιο μαγαζί ή πολύ περισσότερο δύπως σήμερα, μέσω ίντερνετ, αλλά

από τον ράφτη της γειτονιάς μας. Ήταν ιεροτελεστία η κατασκευή του, προϋπόθεση η επιλογή του υφάσματος, η μέτρηση πάνω στον πελάτη, οι πολλές πρόβες ανάλογα με την πρόσδιο της ραφής του, μέχρι το τελικό «φινίρισμα» και την αγορά του. Δύσκολη διαδικασία, μα σάματις γινόταν πολλές φορές. Ένα - δυο κουστούμια έραβαν στην ζωή τους οι παππούδες μας, το πρώτη συνήθως για τον γάμο τους, το δε δεύτερο -αν είχαν- το φορούσαν για πάντα, αρχής γενομένης από την τελετή της κηδείας... Οπως και να έχει, άλλοι καιροί τότε, άλλοι οι σημερινοί. Πολλά πράγματα έχουν αλλάξει, εκτός από τις ανάγκες μας για ένδυση και υπόδηση, εκτός από το καλό γούστο! Αναγκαίο αφιέρωμα στο ανάχειρας τεύχος των «Επιλογών» της «Πελοποννήσου» στους ανθρώπους και τις επιχειρήσεις που υπηρέτησαν τις ανάγκες των καλοντυμένων Πατρινών!



Πλανόδιος λουστρός με τα κασελάκια και τον αντίλικο βοπό του, που -τι ειρωνεία- δεν φορά παπούτσια. Δύσκολες εικόνες στην Πάτρα του 1927 (Harry Alverson Franck)

Andronikis

Καταστήματα 112

Πρωτοπορειακή αποθήκη λευκών είδων και κεντημάτων σε ποικιλίες έκλεκτες
ξωτερικού και έξωτερικού
Τιμές προσιτές - λογικές

Μάλιστα κατασκευή σας θά μάς τιμήσῃ και θά
επεράσῃ τις προσδοκίες σας

Πέραν των προσδοκιών (αρχείο Νικόλα Φιλοπούλου)

ΟΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΑΣ κατά τον 19ο και τον 20ό αιώνα είχαν κατατάξει την Αχαΐα στην πρωτοπορία της Ελλάδας και της Ευρώπης. Είχαν φέρει ανάπτυξη, ευημερία και πολιτισμό. Σήμερα, δυστυχώς, διανύουμε την πιο «σκοτεινή» περίοδο. Οι επιχειρήσεις και οι επαγγελματίες πλήττονται, ενώ η Αχαΐα είναι στις τελευταίες θέσεις σε όλους τους δείκτες. Η παράταξη «Επιμελητήριο Πρωταγωνιστής» ιδρύθηκε για να μετατρέψει το Επιμελητήριο από «απόντα» σε «πρωταγωνιστή» της προσπάθειας να πάρει ξανά τη θέση που της αρμόζει στην Ελλάδα και την Ευρώπη. Στο πλαίσιο αυτό, σας προσφέρουμε μια σειρά Ενθέτων που περιγράφουν την ένδοξη ιστορία των επιχειρήσεων και των επαγγελματιών της Αχαΐας.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΑΧΑΪΑΣ

- Η ανάπτυξη και η τοπική οικονομία στον 19ο και 20ό αιώνα
- Βιομηχανίες-Επιχειρήσεις-Πρόσωπα-Γεγονότα

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΜΕ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΠΟΧΗΣ

Πινακίδες και διαφημίσεις

ΑΣ ΘΥΜΗΘΟΥΜΕ ΜΕΡΙΚΑ ΠΑΛΙΑ ΜΑΓΑΖΙΑ ΤΗΣ ΠΑΤΡΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ,
ΥΛΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑΣ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΧΩΡΙΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΤΟΠΙΚΟ ΤΥΠΟ

ΡΑΦΕΙΟΝ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΥ
P. Φερραίου 63 - Τηλ. 29-14
ΠΑΤΡΑΙ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Άξιότιμε Κύριε,
Θά μεωρώω τιμή μου, την παρουσία σας εἰς τὰ έγκαίνια τοῦ νέου
Καταστήματός μου (ΡΑΦΕΙΟΥ) ἐπί τῆς δδοῦ P. Φερραίου 63, τελεσθήσομενα
τὴν 12ην Νοεμβρίου 1962 ἡμέραν Δευτέραν καὶ ώραν 7.30' μ. μ.
Ἡ παρουσία σας εἰς τὰ έγκαίνια, θὰ δημοτελήσῃ δι' ἐμὲ μιά ἐκδήλωσις
ἀναγνωρίσεως τῆς προσπαθείας μου, διὰ τὴν ἀξυπρέπησην τῆς πελατείας
μου.

Ολας διέτερος
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΑΣΤΟΡΟΠΟΥΛΟΣ

1



2



Μπιζού 1949

ΠΑΡΙΣΙ-ΠΑΤΡΑΙ

ΜΟΝΟΝ στὸ Παρίσι καὶ στὰς ΠΑΤΡΑΣ
Θὰ φαρεθοῦν ἀπὸ τὸν ὄμρασκόσμο
τὰ ἀφθάστου τέχνης καὶ δημοφιλές

ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ PLEXIGLAS
τῶν μεγάλων Οἰκων Μπιζούτερι HERVE
—TOLEDE ποὺ ἔβρασεύθησαν στὴν ἑρ-
τεινή ἔκθεσι κοσμημάτων στὸ Παρίσι
Ἐπισκεφθῆτε τὴν ΕΚΘ ΙΙ μας

**ΑΡΩΜΑΤΟΠΟΙΙΑ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΤΖΟΛΑ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 84 Πάτρα Τηλ. 32-53**

4

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Τὸ 'Αμερικανικὸν καθα-
ριστήριον τοῦ κ. ΘΕΟΔ. ΜΙ-
ΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ μετεφερθη
ἀπὸ τὸ στενὸ παλαιῶν δι-
καστηρίων εἰς τὸ ιδιόκτητον
εἰκημα ἐπὶ τῆς διασταυρώ-
σεως Κανακάρη--Παντανάσ-
σης.

5



6



7

ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΙΟΡΤΕΣ
Έκλεκτά δώρα

Α.ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
ΜΑΙΖΩΝΟΣ 97

Εκρένε

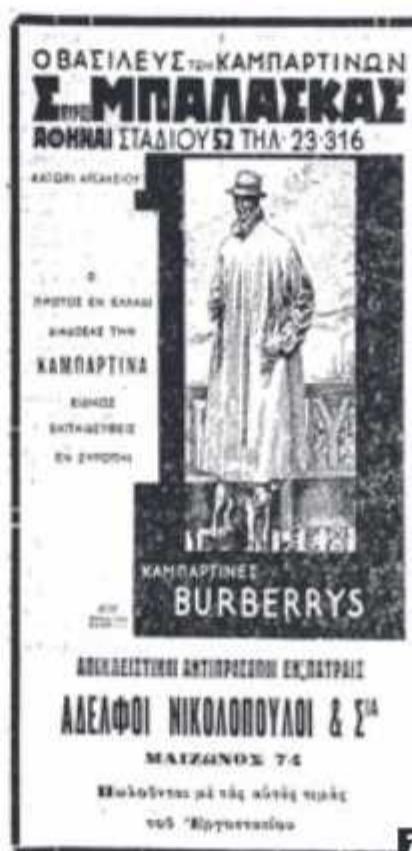
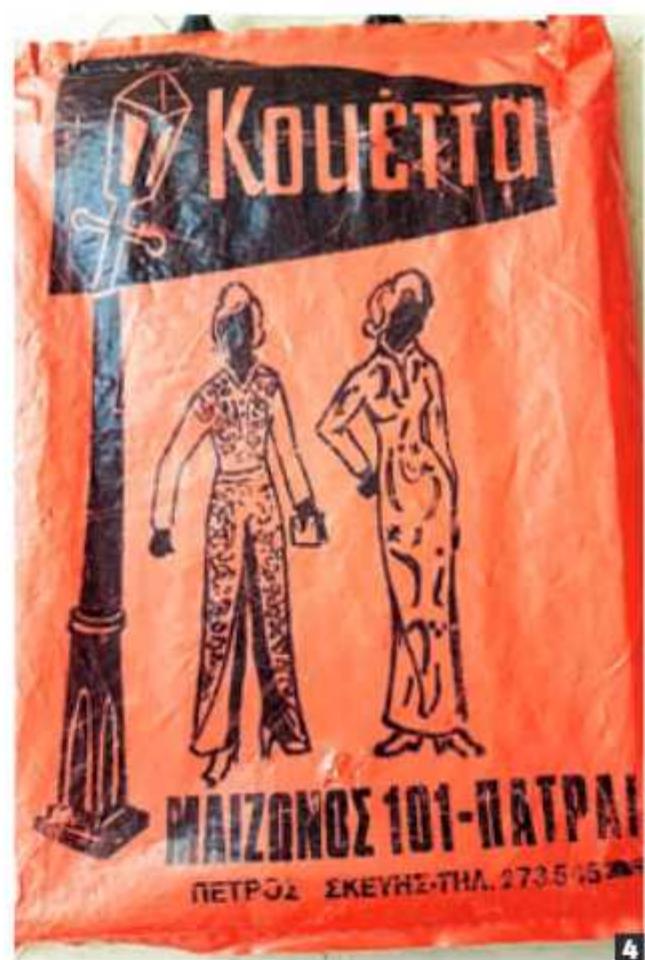
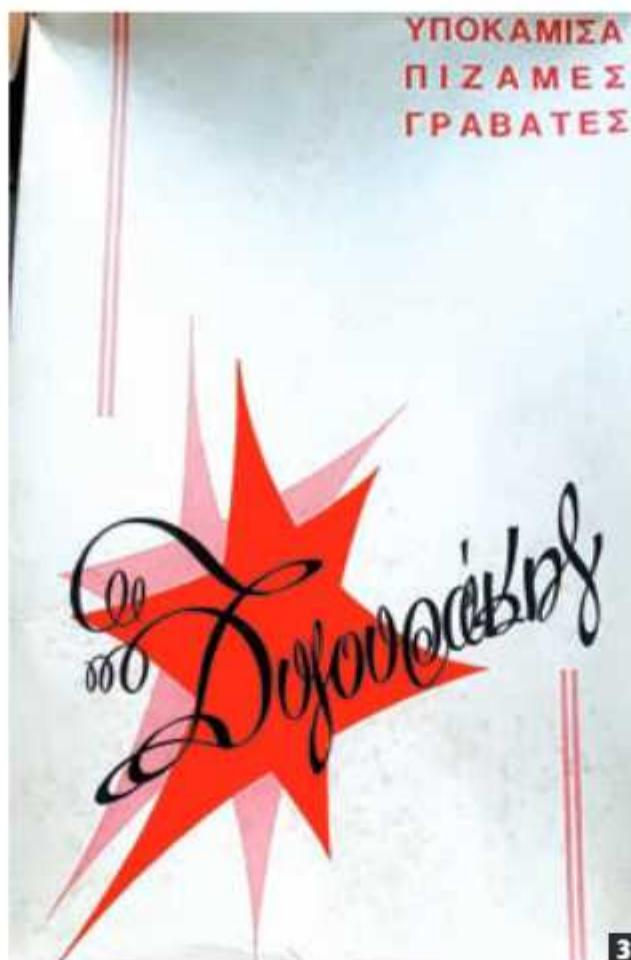
8

ΕΝΔΥΣΗ

Υπέροχα μαγαζιά στην παλιά πόλη

ΥΠΗΡΞΕ ΕΠΟΧΗ ΠΟΥ Η ΑΓΟΡΑ ΡΟΥΧΩΝ ΉΤΑΝ ΚΑΙ ΑΚΡΙΒΗ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ... ΙΕΡΟΤΕΛΕΣΤΙΑ

Ενα μικρό οδοιπορικό σε παλιά καταστήματα της Πάτρας. Μια εποχή που η ένδυση ήταν όπως και η υπόδειξη τίταν πανάκριβη, απαιτούσε δε τη δική της ιεροτελεστία!



1 Ήρθε στην Πάτρα, έπαιξε σπουδαία μπάλα στην Παναχαική, άνοιξε δε και το δικό του μαγαζί με αθλητικά στο πάνω μέρος της πλατείας Γεωργίου. Ο λόγος για τον Χρήστο Αποστολίδη (αρχείο Νίκου Δρακόπουλου) 2 Θα λέγε κανείς ότι ο συγκεκριμένη κάρτα ανήκει σε μαγαζί του εξωτερικού (αρχείο Νικόλα Φιλόπουλου) 3 Τα πάντα είχε! (αρχείο Ηλία Γεωργίου) 4 Διατηρείται ακόρα π σακούλα από την «Κουκέττα» (συλλογή Ανδρέα Παπαδάτου) 5 Δεκαετία '60 και τα καθαριστήρια στην Πάτρα έχουν τα δικά τους οχήματα για τη μεταφορά ρούχων κ.λπ. Οι νοικοκυρές έπαψαν πια να πλένουν χαλιά στις αυλές (αρχείο Βασίλη Καραβασίλη) 6 Ρεπορτάζ στον τοπικό Τύπο για τα εγκαίνια του καταστήματος της κ. Χρονοπούλου, στις 18 Οκτωβρίου 1973 (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ) 7 Η Πάτρα διέθετε τον δικό της βασιλιά των Καμπαρτίνων, στην οδό Μαιζώνος («Νεολόγος 8 Νοεμβρίου 1938») 8 Είναι Σεπτέμβριος του 1965 και ο νεαρός πιτσιρικάς φωτογραφίζεται σε εμπορικότατο τετράγωνο στο κέντρο της Πάτρας, μπροστά από τα μαγαζιά στα οποία πήγαινε καφέδες και λοιπές παραγγελίες από το παρακείμενο καφενείο της Ερμού, «Στοά του Μπαράκου». Διακρίνεται το κατάστημα της καλτσοβιομπχανίας Ηλιόπουλου (αρχείο Θανάση Μπαράκου)

ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Το εμπόριο στη ρωμαϊκή Πάτρα

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΚΩΣΤΑΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΥΤΟΚΡΑΤΟΡΑ
ΑΥΓΟΥΣΤΟ ΤΗΣ ΡΩΜΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΤΟΚΟΓΛΥΦΟΥΣ

Παραθέτουμε ένα μικρό απόσπασμα από το «Ιστορικό Λεξικό» του Κώστα Τριανταφύλλου αναφορικά με την άνθηση του εμπορίου στην Πάτρα των ρωμαϊκών χρόνων. Κάποια πράγματα, σχεδόν 2,5 χιλιάδες χρόνια με-

τά, δεν έχουν αλλάξει καθόλου!

Αναλυτικά:

«Η Αγορά είς την αρχαίαν πόλιν ήταν το μεγαλύτερον και ευπρεπέστερον τμήμα αυτῆς.

Ερχονται και εγκαθίστανται εκ Ρώμης μεγαλέμποροι, όπως ο Μάρκος Κούρι-

ος, φίλος του Κικέρωνος, ο Γερμήλος κ.ά.

Ο αυτοκράτωρ Αύγουστος, εκτιμήσας την εμπορικήν θέσην των Πατρών, αποκατέστησεν εις αυτάς Αποικίαν Ρωμαίων και κατέστησε τας Πάτρας ναυτικήν βάσιν. Αι Πάτραι τότε ήκμασαν εμπορικώς και ναυτι-

λιακώς, έχουσαι αντίζηλον την Κόρινθον.

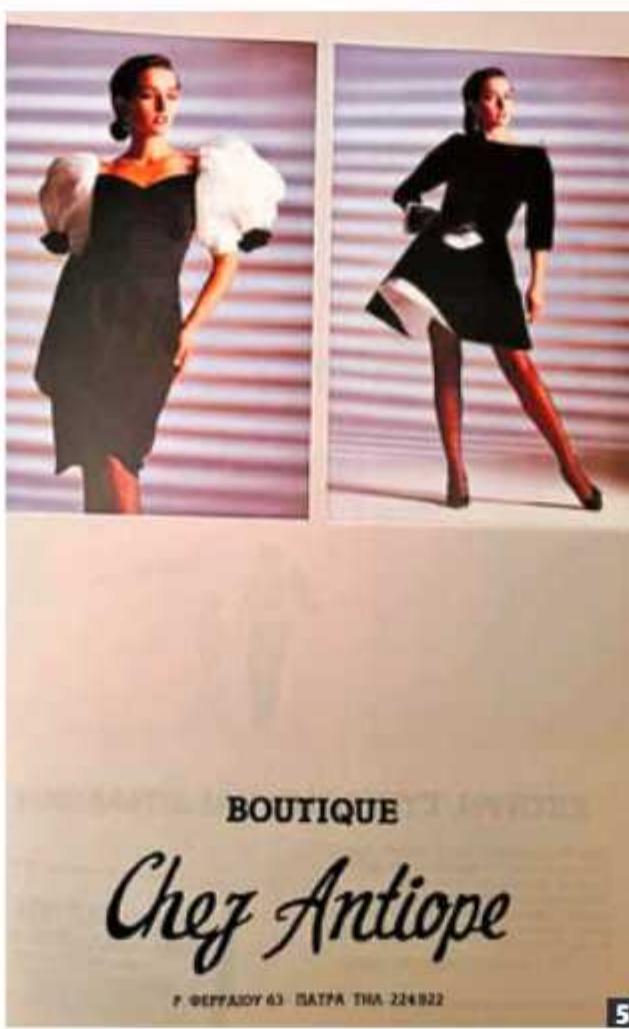
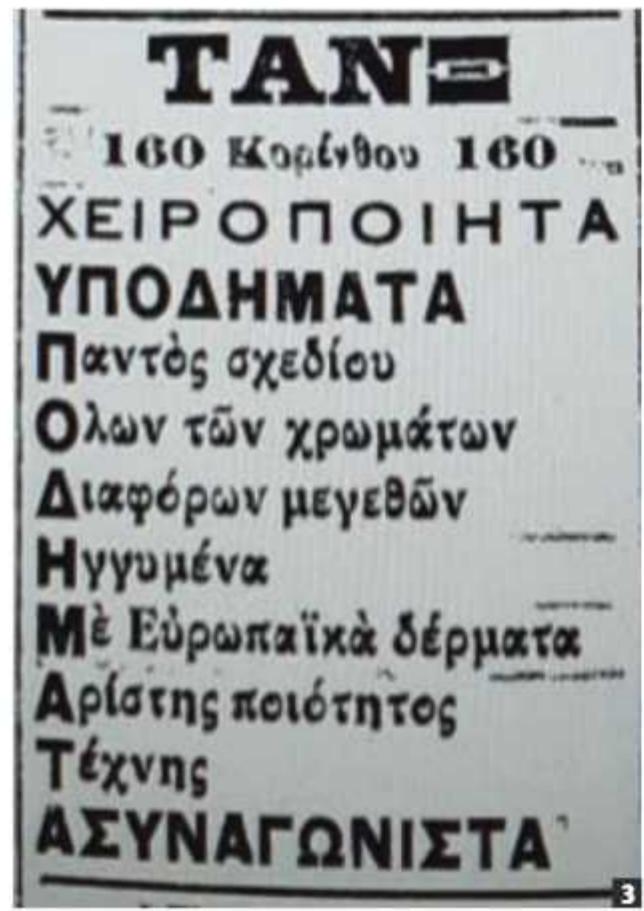
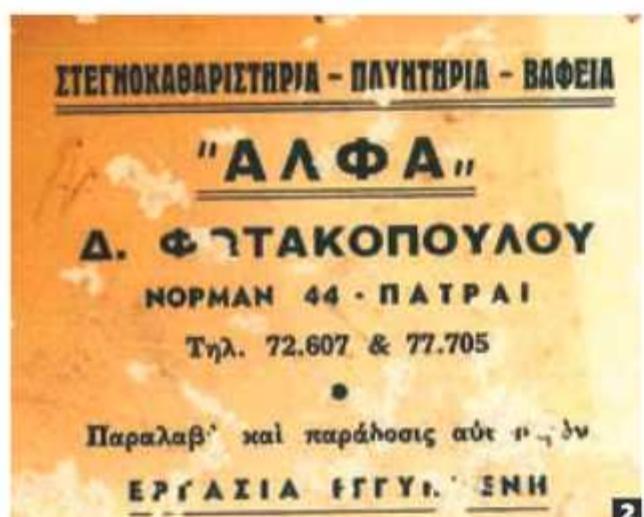
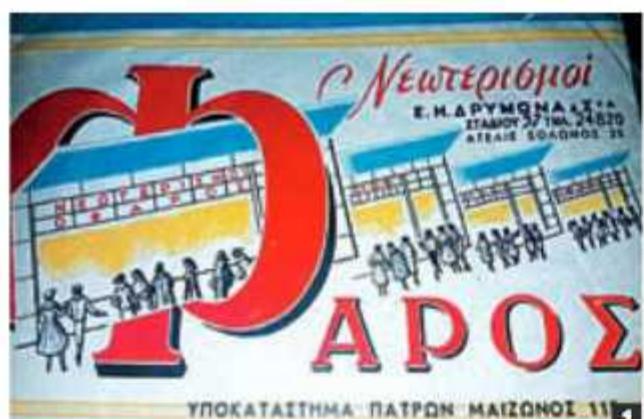
Και ο Πλούταρχος, επισκέψθεις τας Πάτρας, αναφέρει ενδεικτικώς αυτάς ομιλών διά την μαστίζουσαν κατά την εποχήν του την Ελλάδα τοκογλυφίαν (άλλος δε εξ' άλλου δέχεται τοκιστής ή πραγματευτής Κορίνθιος,

είτα Πατρέύς, ειτ' Αθηναίος, άχρις αν υπό πάντων περικρουόμενος εις τόκους βιαλυθή και κατακερματισθή).

Και ο Λουκιανός επιτίθεται κατά τίνος Πατρέως Θεαγένους, ο όποιος εδάνειζε πολλά χρήματα.

Αναφέρεται δε εν Πάτραις και βιοτεχνία και εμπόριον. Ήδη από Ιουστινιανού εισάγεται εις την Πελοπόννησον π καλλιέργεια μεταξοβομβύκων και π κατασκευή μεταξωτών.

Η Δανιηλίς τον Θ' αι. έχει βιοτεχνίαν με τοιαύτην παραγωγήν».





1 Το κατάστημα Ανδρέα Στεργιόπουλου στην οδό Ερμού 52 (αρχείο Εύπος Στεργιόπουλου) 2 Μαλλιά για πλέξιμο από τους αδελφούς Χαϊκάλη περί το 1968, στα ισόγεια της οικίας Θωμόπουλου, Κορίνθου και πλατεία Γεωργίου (αρχείο Δωρή / Δήμου Πατρέων) 3 Στα Ψηλαλώνια πι μπουτίκ Ανδρέα Κοσμόπουλου (αρχείο Νικόλα Φιλόπουλου) 4 Το παιδικό κατάστημα «Πικολίνο» στην οδό Κορινθίου (αρχείο Νίκου Φιλόπουλου) 5 Το κατάστημα ενδυμάτων της Μίνας Χριστοπούλου στην Γούναρη 108 6 Τα πάντα έβρισκες στα συγκεκριμένο μαγαζί. Όλα με δόσεις! (αρχείο Λρη Μπετχαβά) 7 Υποκάμισον πολυτελείας «Κρόνος» (αρχείο Ρούλης Άλεξηπούλου) 8 Κουμπιά από το σπουδαίο μαγαζί γυναικείας ένδυσης, «Άλντα Μόντα» που έγκαινιάστηκε στην πλατεία Ολγας το 1973 (αρχείο Βασιλικής Καριώπη) 9 Νυφικά και βαπτιστικά από την «Χαρά» στην... απεζοδρόμητη τότε (δεκ. '80) οδό Αγίου Νικολάου (αρχείο Λρη Μπετχαβά) 10 Το εμπορικό κατάστημα του Θωνα Γιαννακόπουλου, παράδειος της κυρίες της εποχής στην μεταπολεμική Πάτρα. Βρισκόταν στο ισόγειο του «Εσπερου» στην πλατεία Γεωργίου («Εθνικός Κήρυξ» 11/11/1951)

ΣΕΡΠ

Ο εμποροράπτες της Πάτρας

ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΠΟ ΤΟ 1970

Ο ΣΕΡΠ (Συνεταιρισμός Εμποροραπτών Πατρών) άνοιξε στην πλατεία Γεωργίου 28Α' το 1970-71 και μεγαλούργυψε με υπεύθυνους καταστήματος τον Γιάννη Μπέτσο που αργότερα ήταν υπεύθυνος και στο κατάστημα της Μαιζώνος 54 όπου μεταφέρθηκε. Πολύ κοινωνικός και αναγνωρισμένα πολύ καλός εμπορούπαλληλος, τόσο για τους συναδέλφους του και τους συνεταιριστές εμπορόπτες, όσο και για τους πελάτες.

Μετά το κλείσιμο του καταστήματος στην οδό Μαιζώνος 54, μεταφέρθηκε Μαιζώνος 94 όπου και τερμάτισε τη λειτουργία του. Οι πιο παλιοί θα θυμούνται στο κατάστημα τον υπάλληλο Φάνη και τον Παναγιώτη με καθήκοντα λογιστή.

Πολύ κοινωνικός και αναγνωρισμένα πολύ καλός



1 Κάρτα από το κατάστημα βαπτιστικών Γιάννη Κόντη, περί το τέλος δεκαετίας '60 (αρχείο Σπύρου Αντωνιάδη)

2 Η πρώτη σακούλα του καταστήματος (σύγχρονο μαγαζί για τον άνδρα, Σ.Ε.Ρ.Π. σε Πάτρα και Αίγιο), σε μέγεθος A4 για μικροπράγματα (αρχείο Γιάννη Μυλωνά)

3 Κολλαριστό - κολλαριστό το πουκάμισο Κρόνος (αρχείο Ράούλης Αλεξοπούλου)

4-5 Ο Γεράσιμος Μπεκατώρος (προπάππος της ολυμπιονίκη Σοφίας Μπεκατώρου) και η Σοφία Αντωνοπούλου που διατηρούσαν μαγαζί με κοστούμια στην Πατρέως (αρχείο Σωτήρη Κουρλαμπά - Πεφάνη)

6 Αντεξες στον χρόνο «Καλογεράτος», γωνία Μαιζώνος και Αγίου Νικολάου (ιδιωτική συλλογή)

7 Ογκοδέστατη διαφήμιση του «Αναστασόπουλου» το 1935 (Μουσείο Τύπου ΕΣΗΕΠΗΝ)

8 Εντυπωσιακή διαφήμιση για την έναρξη λειτουργίας της «Μέλισσας» στην Ρήγα Φεραίου (αρχείο Βασιλικής Καριώπη)





**ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ
ΓΥΝΑΙΚΕΙΩΝ ΦΟΡΕΜΑΤΩΝ
ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ Δ. ΦΟΡΤΟΥΝΑ**

Τὸ ἀνωτέρῳ ἔργοστάσιον μεταφερδὲν ἐσχάτως ἐξ Ἀδριανῶν εἰς Πάτρας καὶ ἐσθὶ τῆς δόδον Ὑψηλάντον ἀριθ. 138 ἔχει τὴν μεγαλεικέραν συζητοῦν φιγουρινίων τῆς τελευταίας μόδας. Εἶναι γυνωστὴ ἡ φήμη τῆς κυρίας

ΑΓΓΕΛΙΚΗΣ ΦΟΡΤΟΥΝΑ

καὶ ἀσθὸς τὰς Ἀδίνας διὰ τὴν τετελείαν ἐφαρμογὴν τῶν ἐνδυμασιῶν καὶ διὰ τὴν εὐδονίαν τῶν τιμῶν.

Διὰ νὰ βεβαιωθῆτε περὶ τῶν ἀγωγῶν, μία ἐπίσημης ἀρκεῖ. Ολαδήποτε τουαλέτα 10—12 δραχμᾶς ἀκιντητή.

2

ΑΘΗΝΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ
ΑΤΥΧΕΣ ΦΟΝΝΑ • ΑΤΥΧΕΣ ΚΟΜΒΑ
ΕΤΟΙΜΑ ΜΟΝΤΕΡΝΑ ΕΦΟΥΜΑΤΑ
Ανδρικά • Γυναικεία • Παιδικά
ΠΑΤΡΑ - ΠΥΡΓΟΣ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΝΙΑ - ΑΓΡΙΝΙΟ

δρ στεργιοπουλός



7

ΟΤΑΝ ΑΝΘΙΣΟΥΝ ΤΑ ΔΕΝΔΡΑ
ΘΑ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΟΜΕΝ ΜΙΑΝ ΣΥΛΛΟΓΗΝ ΑΝΘΕΙΑ

D. Diamantis

ΤΟΚΑΤΣΗΜΑ ΔΙΑΜΑΝΤΗ οπίδεικνει
εἰς μεταξότα είναι οπί παρουσιάζει
Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ HAUTE COUTURE
ΔΙΑΡΚΟΣ ΝΕΑΙ ΑΦΕΞΕΙ
ΑΓΙΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ·ΠΑΤΡΑ



6

"BUCKY" ΠΛΕΚΤΑ ΠΟΙΟΤΗΤΟΙ
ΤΖΕΝΗ ΖΩΓΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΟΡΙΝΘΟΥ 387 - ΠΑΤΡΑΙ
ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑΙ
ΕΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΦΟΡΕΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑΠΕΡΑ
ΔΙΑΘΕΤΟΜΕΝ
ΕΤΟΙΜΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΚΑΙ ΕΦΗΒΙΚΑ
— ΤΙΜΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ ΜΑΙ —

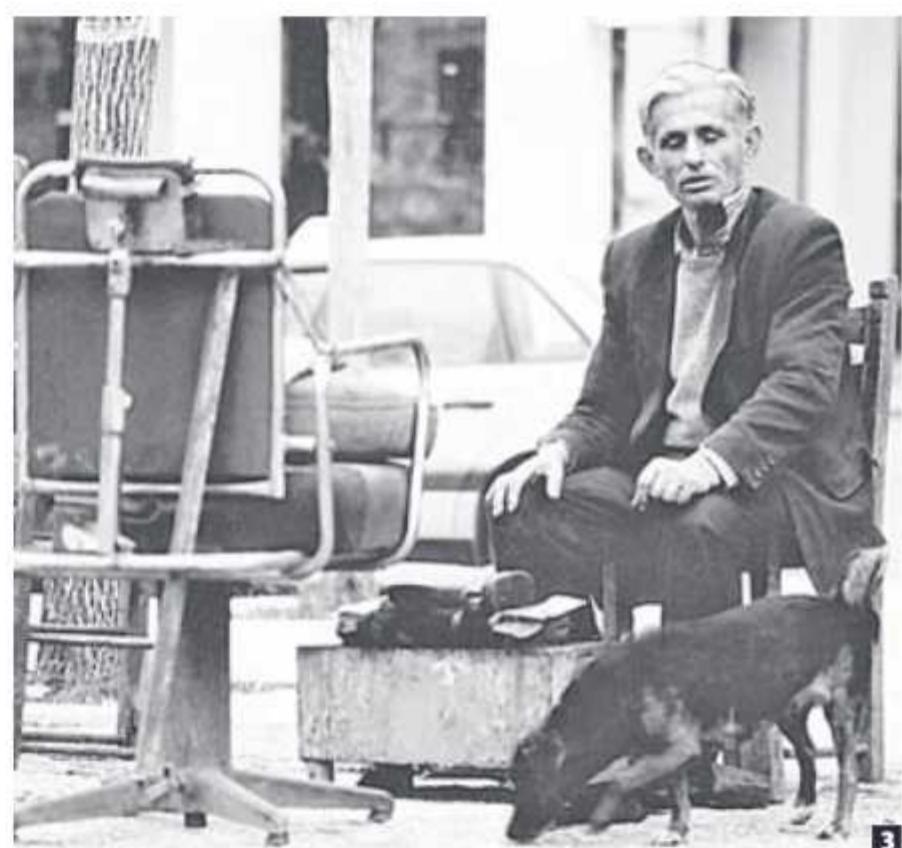
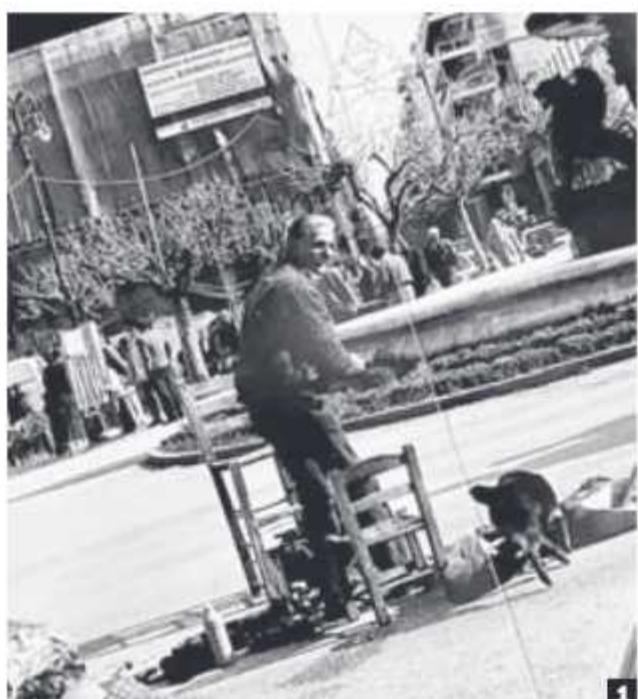
8

1 Οι εποχές δεν ευνοούν πια τα κοστούμια «κατά παραγγελία». Βρισκόμαστε λίγο πριν τα μέσα της δεκαετίας του '90, λίγο πριν το τέλος διπλαδή, αφού τα «ετοιμαζόδικα» έχουν πῦρι κατακλύσει την αγορά. Σε πείσμα των καιρών, ο Χρήστος Φραγκούλιας, κοστουμαρισμένος πάντα και ευθυτενής πίσω από τον πάγκο του, κυριαρχεί στο ατμοσφαιρικό σκηνικό του ραφείου του στην πλατεία Καποδιστρίου στο Μαρκάτο (αρχείο Παναγιώτη Σωτηρόπουλου) 2 Στην οδό Υψηλάντου 138 είχαμε εργοστάσιο γυναικείων φορεμάτων, με 10-12 δραχμές η κάθε τουαλέτα ή 2 λεπτά του ευρώ! Όλα αυτά το 1910 («Οδηγός Πατρών» 1910) 3 Εμπορική επιτυχία τη δεκαετία του '80 στα Ψηλαλώνια για την «Αθηναϊκή Αγορά» (αρχείο Οδυσσέα Σεριζωτή) 4 Εξαιρετική για τα δεδομένα της εποχής διαφήμιση του καταστήματος Διαμάντη, στην Αγίου Νικολάου («Τηλέγραφος» / «Πελοπόννησος» 20 Ιανουαρίου 1935) 5-6 Η παλιά πινακίδα στη μετώπη του μαγαζιού που ανακαλύφθηκε τυχαία στο πλαίσιο ανακαίνισης. Μαγαζί με ειδη προϊόντων από τον Ανδρέα Στεργιοπούλου στην οδό Ερμού (αρχείο Εύης Στεργιοπούλου) 7 Ο Ιωάννης Ιωκανάς που διατρούσε κατάστημα υφασμάτων στην οδό Μαιζώνας 125, πήνα δε και πρέδορος της ιωραπλίτικης κοινότητας Πατρών (αρχείο Αρη Μπετχοβά) 8 Πλεκτά ποιότητας, αλλά και φορέματα από την Τζένη Ζωγοπούλου (αρχείο Νίκου Φιλόπουλου)

Η ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΠΟΥΤΣΙΩΝ

Οι λούστροι της Πάτρας

ΕΝΑ ΑΠΟ ΤΑ ΠΟΛΛΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΠΟΥ ΧΑΘΗΚΕ ΣΤΟ ΠΕΡΑΣΜΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑΕΤΙΩΝ



1 Ένας από τους τελευταίους στην Πάτρα, πόδι είραστε στη δεκαετία του '80 (από το βιβλίο «Πάτρα» του Π. Σωτηρόπουλου)

2 Μικρός λούστρος ποζάρει με τα σύνεργά του στο φωτογραφείο «Ηλιος» του Ηλία Σακελλαρόπουλου, Πάτρα δεκαετία '20 (αρχείο Βασίλη Καραβασίλη)

3 Χρόνια αργότερα, τέλη δεκαετίας '80, ο λούστρος της πλατείας με το σκυλάκι και το κλασικό κασελάκι, αναβάθμισε το κάθισμα με μια παλιά καρέκλα κουρέα και πόζαρε στον φακό του Γιώργου Τσιμτσίμη

4 Maynard Owen Williams απαθανατίζει τον πατέρα του Χριστόφορο Κατσάμπα, ιδρυτή της Πειραικής-Πατραϊκής, να γυαλίζει τα παπούτσια του σε άγνωστο λούστρο στην πλατεία Γεωργίου. Η φωτογραφία δημοσιεύτηκε στο National Geographic το 1930

Oπελάτης άπλωντε πόδι του στο στην μπρούτζινη συνήθως βάστι απ' το κασέλι και δόλα τα άλλα τα αναλάμβανε ο λούστρος. Δίπλωντε το μπατζάκι μη λερώθει και έχωνε χαρτόνια από τσιγαρόκουτα στα πλάγια για να προστατέψει την κάλτσα. Ξεκόνιζε με βούρτσα το πα-

πούτσι, έβαζε λίγη αλοιφή από το μπουκαλάκι με το κατάλληλο χρώμα, και την άπλωντε παντού με την βούρτσα. Με ελαφρύ κτύπημα της βούρτσας στο παπούτσι έδινε το σύνθημα στον πελάτη να αλλάξει πόδι. Επαναλάμβανε την διαδικασία και επέστρεψε στο πρώτο για να του δώσει το τελικό γυάλισμα με πανί και με

ειδική αλοιφή, το «ευρωπαϊκό» δύπας το έλεγαν. Μερικοί λούστροι έκαναν επίδειξη της βεξιοτεχνίας τους προσφέροντας δωρεάν θέαμα στο κοινό, πετώντας τις βούρτσες στριφογυριστά στο αέρα, σαν ζογκλέρ, ή χτυπώντας τις ρυθμικά στο κασέλακι. Ο λούστρος μπορεί να ήταν και πλανόδιος κάποιες

φορές όταν κουράζοντας από το σκαμνί του. Η λέξη «λούστρος» ήταν συνώνυμη του σπιμερινού γύφτου και αποτελούσε βρισιά. Το επάγγελμα ήταν ταπεινό από το φύση του, ο λούστρος πολλές φορές δε κοιτούσε ψηλά στον πελάτη όσο διαρκούσε η δουλειά του εκτός αν ήταν ανάγκη να του πει κάτι.



ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΜΗ ΧΑΣΤΕΤΕ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ
31 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ - 1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

**Οι τοπικές βιομηχανίες
και βιοτεχνίες της Πάτρας**



- Οι πρώτες οικογενειακές επιχειρήσεις • Παρήγαγαν είδη πρώτης ανάγκης, λειτουργούσαν πόδι από τον 19ο αιώνα
- Ιστορική αναδρομή • Η στήριξη της τοπικής κοινωνίας
- Οι μεγάλες οικονομικές δραστηριότητες • Επιχειρήσεις που χάθηκαν • Εξυπηρέτηση - προσωπικό - οι ιδιοκτήτες • Φωτογραφικό οδοιπορικό • Πώς καλύπτονταν οι ανάγκες σε προσωπικό • Παλιές ιστορίες • Εξαιρετικό άκουσμα στην ελληνική επικράτεια